

**ZESTAW PROCEDUR POSTĘPOWANIA NA WYPADEK NIEPOŻĄDANYCH
ZACHOWAŃ UCZNIÓW I DOROSŁYCH NA TERENIE SZKOŁY ORAZ
W SYTUACJI ZAISTNIENIA PODEJRZENIA O STOSOWANIU PRZEMOCY
W RODZINIE WOBEC DZIECKA**

Procedury szkolne

**Metody postępowania pedagogicznych i niepedagogicznych
pracowników
szkoły jako instytucji w sytuacjach kryzysowych**

Zasady ogólne:

1. Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia, powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia.
2. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacjach i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.
3. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor Szkoły.
4. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły.

Zachowania agresywne:

1. Bójki,
2. Stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych – posiadanie niebezpiecznych przedmiotów(środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, kije, itp.), używanie ognia na terenie szkoły, posiadanie niebezpiecznych substancji.
3. Wulgarne zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły.
4. Nierespektowanie zarządzeń obowiązujących w szkole.
5. Wymuszenie, zastraszenie, podżeganie do bójek, wyzywanie.
6. Dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności.

Wykaz procedur:

- I. Procedura postępowania nauczyciela z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.
- II. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.
- III. Procedura w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.
- IV. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, żyletka, kastet itp.)
- V. Procedury postępowanie w przypadku stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.
- VI. Procedura postępowania w przypadku kradzieży lub zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego, dokonanego na terenie szkoły przez uczniów szkoły.
- VII. Procedury postępowanie w przypadku zachowań ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
- VIII. Procedury postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

- IX. Procedury postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wzywiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).
- X. Procedury postępowania w sytuacji, gdy zdarzył się wypadek w szkole lub na terenie szkoły.
- XI. Procedury postępowania w przypadku pojawienia się obcej osoby na terenie szkoły.
- XII. Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania rodziców wobec uczniów i własnych dzieci przebywających na terenie szkoły.
- XIII. Procedury postępowania w sytuacjach spornych i konfliktach.
- XIV. Procedury postępowania mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w szkole (w tym próbom samobójczym i samobójstwom uczniów).
- XV. Procedury postępowania w sytuacji zaistnienia podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka.

Wszystkie czynności związane z realizacją obowiązujących procedur muszą być dokumentowane (notatki, protokoły, sprawozdania, kontrakty, opinie itp.).

PODSTAWY PRAWNE

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z późniejszymi zmianami (Ustawa z 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy

Konwencja o Prawach Dziecka

Statut Szkoły Podstawowej Nr 9 w Legnicy

I Procedura postępowania nauczyciela z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze

I. Działania profilaktyczne:

1. Opracowanie i realizacja Programu Profilaktycznego i Programu Wychowawczego.
2. Zapoznanie uczniów z konsekwencjami niewłaściwego zachowania.
3. Zapoznanie uczniów i rodziców ze sposobem postępowania w przypadku ucznia sprawiającego trudności wychowawcze - wdrażanie procedury .
4. Analiza problemu – pedagog, psycholog, wychowawca.

II. Działania na wypadek zaistnienia przypadku ucznia sprawiającego trudności wychowawcze:

1. Nauczyciel – wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Nauczyciel informuje rodzica o istniejących trudnościach i zapoznaje go ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
4. W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem nauczyciel inicjuje spotkania z członkami zespołu edukacyjno - wychowawczego (nauczyciele uczący daną klasę) celem uzyskania pomocy i wsparcia w przewyżnianiu problemów wychowawczych.
5. Nauczyciel informuje rodzica ucznia o możliwości uczestniczenia w spotkaniu zespołu edukacyjno – wychowawczego.
6. Pedagog, psycholog we współpracy z wychowawcą klasy przeprowadzą diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia. W przypadku zaistnienia konieczności przeprowadzenia badań w Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej, proszą o to rodzica, jednocześnie rzetelnie informując go o znaczeniu opinii w dalszej edukacji i wychowaniu ucznia.
7. Nauczyciel, specjaliści i (w razie potrzeby) zastępca dyrektora opracowują plan naprawczy w celu przewyżnienia trudności ucznia wraz z pisemnym zobowiązaniem dla rodzica.
8. W przypadku braku poprawy zachowania ucznia oraz należytej współpracy ze strony rodziców (nie realizowania zaleceń planu naprawczego – zalecenia PPP oraz szkoły mające na celu poprawę funkcjonowania ucznia), Dyrektor szkoły kieruje wnioskiem do Sądu Rejonowego – Wydział III Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodzinną ucznia bądź o wsparcie szkoły w działaniach wychowawczych, ewentualnie wniosek do Komendy Miejskiej Policji – Wydział Nieletnich i Patologii o przeprowadzenie rozmowy profilaktyczno wychowawczej.
9. Na najbliższym spotkaniu zespołu edukacyjno- wychowawczego nauczyciel szczegółowo zapoznaje grono nauczycielskie z zaistniałym problemem, przedstawia dotychczasowe działania oraz stan faktyczny na dany dzień.

III. Działania naprawcze:

1. Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, wicedyrektorem, pedagogiem, psychologiem szkolnym i rodzicem – monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą.

II Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

1. Nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie; informuje o tym wychowawcę klasy.
2. W dzienniku elektronicznym informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na przeprowadzenie przez rodziców rozmowy z dzieckiem na temat przestrzegania praw człowieka, budowania pozytywnych relacji międzyludzkich.
3. Zwraca się z prośbą (pisemnie, telefonicznie bądź poprzez dziennik elektroniczny) o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do szkoły; przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego oraz sytuacji rodzinnej.
4. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze (w oparciu o uzyskane informacje o uczniu) zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia. jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
5. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.). wychowawca klasy prosi pedagoga i psychologa szkolnego o przeprowadzenie diagnozy problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia. W przypadku zaistnienia konieczności przeprowadzenia badań w Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej, proszą o to rodzica, jednocześnie rzetelnie informując go o znaczeniu opinii w dalszej edukacji i wychowaniu ucznia.
6. Nauczyciel, specjaliści i (w razie potrzeby) zastępca dyrektora opracowują plan naprawczy w celu przezwyciężenia trudności ucznia wraz z pisemnym zobowiązaniem dla rodzica.
7. W przypadku braku poprawy zachowania ucznia oraz należytej współpracy ze strony rodziców (nie realizowania zaleceń planu naprawczego – zalecenia PPP oraz szkoły mające na celu poprawę funkcjonowania ucznia), Dyrektor szkoły kieruje wnioskiem do Sądu Rejonowego – Wydział III Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodzinną ucznia bądź o wsparcie szkoły w działaniach wychowawczych, ewentualnie wnioskiem do Komendy Miejskiej Policji – Wydział Nieletnich i Patologii o przeprowadzenie rozmowy profilaktyczno wychowawczej.
 - 8 Na najbliższym spotkaniu zespołu edukacyjno- wychowawczego nauczyciel szczegółowo zapoznaje grono nauczycielskie z zaistniałym problemem, przedstawia dotychczasowe działania oraz stan faktyczny na dany dzień.

Działania naprawcze:

Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, wicedyrektorem, pedagogiem, psychologiem szkolnym i rodzicem – monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą.

III Procedury postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia używania przez uczniów alkoholu, palenia papierosów lub innych substancji psychoaktywnych.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który *nie ukończył 18 lat* używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) podejmuje się następujące kroki:

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie szkolnego pedagoga oraz dyrekcję szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz - w ich obecności - z uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
4. Wychowawca sporządza notatkę ze spotkania, w której zamieszczone zostaną zobowiązania do pracy nad dzieckiem, podpisane przez wszystkie osoby uczestniczące w spotkaniu lub kontrakt. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ucznia, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich)
6. Szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

IV Postępowanie w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, żyletka, kastet itp.)

1. Pracownik szkoły podejmuje próbę nakłonienia ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu.
2. Powiadamia wychowawcę ucznia i dyrekcję szkoły.

3. Wychowawca zawiadamia rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia
4. W sytuacji zaistnienia podejrzenia, że uczeń zamierza użyć niebezpiecznego przedmiotu dyrektor zawiadamia Policję.

V Procedury postępowanie w przypadku stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

I. Jeśli świadkiem zdarzenia jest pracownik szkoły

1. Niezwłocznie powstrzymuje sprawców.
2. Zawiadamia dyrekcję szkoły lub kier. gospodarczego.
3. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców podejmuje czynności mające na celu ich ustalenie (rozmowy z osobami przebywającymi w pobliżu miejsca zdarzenia, przegląd monitoringu).
4. Dyrektor, wychowawca wzywa rodziców sprawcy/sprawców.
5. W przypadku dużej szkody Dyrektor szkoły wzywa Policję
6. Dyrektor Szkoły podejmuje kroki w celu wyciągnięcia konsekwencji wobec rodziców sprawcy/sprawców.

II. Jeśli świadkiem zdarzenia jest uczeń lub osoba nie będąca pracownikiem Szkoły

1. Niezwłocznie zawiadamia pracownika szkoły.

VI Procedura postępowania w przypadku kradzieży lub zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego, dokonanego na terenie szkoły przez uczniów szkoły.

1. W przypadku zgłoszenia kradzieży lub zniszczenia sprawą zajmuje się pracownik pedagogiczny, któremu kradzież lub zniszczenie zgłoszono.
2. O fakcie kradzieży lub zniszczenia bezzwłocznie powiadamiany jest dyrektora szkoły.
3. Dyrektor, po przyjęciu zawiadomienia, może przekazać prowadzenie wyjaśnień innej osobie.
4. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba bezzwłocznie powiadamia rodziców ucznia poszkodowanego, jak i podejrzanego

- o dokonanie kradzieży lub zniszczenia - o podjętych przez pracownika działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy.
5. W przypadku, gdy wartość kradzieży lub zniszczenia przekracza 400 zł. lub kwoty zgodnej z aktualnym stanem prawnym sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana Policji.

VII Procedury postępowanie w przypadku zachowań ucznia

uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania

w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Nauczyciel upomina słownie ucznia.
2. Stara się opanować sytuację w klasie.
3. Niezwłocznie po zakończeniu lekcji powiadamia wychowawcę klasy.
4. Wychowawca podejmuje kroki dyscyplinujące ucznia.

Jeśli uczeń notorycznie uniemożliwia prowadzenie lekcji:

1. Wychowawca klasy powiadamia rodziców ucznia, pedagoga, psychologa i Dyrektora Szkoły
2. Wspólnie podejmuje kroki wobec ucznia (procedura postępowania z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze/zachowania agresywne).

VIII Procedury postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej

nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby,

opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja

fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. Poszkodowany zawiadamia niezwłocznie, wychowawcę ucznia i Dyrektora Szkoły.
2. Wychowawca zawiadamia rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia i w trybie pilnym wzywa ich do szkoły.
3. Dyrektor Szkoły we współpracy z wychowawcą ucznia podejmują kroki dyscyplinujące:
 - a. nagana Dyrektora Szkoły z wpisem do akt osobowych ucznia,
 - b. obniżenie oceny z zachowania do minimalnej .

4. O podjętych środkach dyscyplinujących Dyrektor zawiadamia rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia
5. Jeśli poszkodowany jest pracownikiem pedagogicznym i naruszona została jego nietykalność osobista, Dyrektor zawiadamia Policję i Sąd Rodzinny.

IX Procedury postępowania w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia - z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).

1. Na wniosek ucznia, rodzica lub pracownika szkoły, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. Dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z winnym zaistniałej sytuacji.
3. W przypadku powtarzania się zarzutów Dyrektor Szkoły podejmuje postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika.

X Procedura postępowania w sytuacji, gdy zdarzył się wypadek w szkole lub na terenie szkoły.

W przypadku zaistnienia sytuacji, w której uczeń ulegnie wypadkowi (urazy i uszkodzenia ciała), osoba będąca świadkiem zdarzenia jest zobowiązana do podjęcia następujących działań:

I. Jeśli świadkiem zdarzenia jest pracownik szkoły:

1. Pracownik szkoły, który przyjął wiadomość o wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. O wypadku zawiadamia niezwłocznie Dyrektora Szkoły.
3. Dyrektor powiadamia rodziców bądź prawnych opiekunów dziecka.
4. W razie ciężkich urazów (wymagających interwencji pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej) Dyrektor powiadamia organ prowadzący szkołę i Radę Rodziców.
5. W przypadku, kiedy przyczyną wypadku była wadliwość sprzętu, awaria urządzeń bądź wyposażenia budynku, Dyrektor powiadamia Inspektora BHP.
6. Dyrektor zawiadamia Prokuraturę i Kuratora Oświaty w przypadku wystąpienia:

- ciężkiego wypadku,
 - zbiorowego wypadku,
 - śmiertelnego wypadku.
7. Zawiadomień, o których mowa w punktach 2,3,4,5,6 dokonuje Dyrektor bądź upoważniony przez niego pracownik szkoły.
 8. Dyrektor uruchamia działania Zespołu Powypadkowego.

II. Jeśli świadkiem zdarzenia jest uczeń lub osoba dorosła nie będąca pracownikiem szkoły:

1. Bezwzględnie powiadamia pracownika lub Dyrektora szkoły.
2. Zabezpiecza miejsce wypadku.

XI Procedury postępowania w przypadku pojawienia się obcej osoby na terenie szkoły.

Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą.

1. Postępowanie wobec osób obcych przebywających na terenie szkoły:

- Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej na terenie i w budynku szkoły;
- W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, innego pracownika pedagogicznego lub niepedagogicznego, należy skierować ją w odpowiednie miejsce;
- W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana Dyrekcja szkoły.
- Dyrektor szkoły w razie wystąpienia takiej konieczności zawiadamia Policję.

XII Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania rodziców wobec uczniów i własnych dzieci przebywających na terenie szkoły.

Każdy pracownik szkoły ma obowiązek reagowania na zachowanie agresywne.

W przypadku, gdy pracownik szkoły jest świadkiem zachowania agresywnego osoby dorosłej wobec ucznia szkoły lub własnego dziecka powinien:

1. Podjąć próbę przerwania zachowania agresywnego.
2. Powiadomić Dyrektora szkoły.
3. W przypadku, gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego Dyrektor szkoły zawiadamia Policję.

Ponadto:

Nauczyciel sprawujący opiekę nad klasą nie może dopuścić do sytuacji kontaktowania się rodziców z innymi uczniami w celu wyjaśniania kwestii spornych (konfliktowych) bez zgody ich rodziców.

XIII Procedury postępowania w sytuacjach spornych i konfliktach.

Sporne sprawy i konflikty na terenie szkoły rozwiązuje się następująco:

1. Konflikty pomiędzy uczniami na terenie klasy, rozstrzyga wychowawca klasy. Pomocą służą mu nauczyciele uczący w danej klasie. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.
2. Konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzygają wychowawcy tych klas, pedagog, psycholog we współpracy z dyrekcją szkoły. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.
3. Konflikt pomiędzy uczniem i nauczycielem – rozstrzyga wychowawca klasy we współpracy z Dyrektorem szkoły. W razie długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice ucznia.
4. Konflikt między nauczycielem a rodzicami ucznia – rozstrzyga wychowawca klasy we współpracy z Dyrektorem szkoły.

XIV Procedury postępowania mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w szkole (w tym próbom samobójczym i samobójstwom uczniów).

1. Systematyczna obserwacja zachowania, nastrojów, emocji uczniów przez nauczycieli, a szczególnie przez wychowawców.
2. Rozwiązywanie na bieżąco problemów, konfliktów między uczniami, częste rozmowy indywidualne, w razie potrzeby informowanie rodziców o sytuacji dziecka.
3. W przypadku, gdy stan emocjonalny i sposób myślenia dziecka niepokoi wychowawcę - zawiadamia on rodziców oraz pedagoga i psychologa szkolnego.

4. Pedagog i psycholog szkolny rozpoznają sprawę, prowadzą rozmowę z dzieckiem, rodzicami i w miarę potrzeb decydują o skierowaniu na badania specjalistyczne.

XV Procedury postępowania w przypadku zaistnienia podejrzenia o stosowaniu przemocy w rodzinie wobec dziecka.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zobowiązuje szkołę do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz do zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka przed krzywdzeniem jest bardzo znacząca.

Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny mają możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

Niniejsza procedura została opracowana w oparciu o obowiązujące prawo, a głównie Ustawę o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. z późniejszymi zmianami (Ustawa z 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Ustawodawca zdefiniował **przemoc w rodzinie** (art.2, pkt 2) jako *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.*

Art. 12, pkt 1 ustawy nakłada na szkołę konkretny obowiązek prawny: *Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.*

Art. 9d, pkt 4 określa *Wszczęcie Procedury Niebieskiej Karty następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych i zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.*

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń jest ofiarą przemocy, szkoła podejmuje następujące kroki:

- 1 Nauczyciel sporządza notatkę służbową i przekazuje informację wychowawcy klasy/pedagogowi/psychologowi szkolnemu/dyrektorowi szkoły.

- 2 Pedagog/ psycholog szkolny dokonują diagnozy sytuacji rodzinnej ucznia w oparciu o rozmowy z dzieckiem, wychowawcą, nauczycielami, wykorzystując narzędzia badawcze oraz zasięgając informacji w instytucjach wspomagających szkołę w rozwoju dzieci

(MOPS, Sąd Rejonowy, Policja – dzielnicowi). Działania te są dostosowane do konkretnego przypadku.

Działania powyższe są dokumentowane.

3 Pedagog/psycholog szkolny prosi do szkoły rodziców/opiekunów prawnych, przekazuje im informację na temat podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka. Przeprowadza rozmowę z rodzicami, informuje o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec dziecka i obowiązkach prawnych szkoły: wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”/ zgłoszenia sprawy do prokuratury, Policji/ złożenie wniosku do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich – rodzaj instytucji i powziętych środków jest uzależniony od treści materiałów zgromadzonych w toku postępowania diagnostycznego.

Podczas rozmowy z rodzicami opracowuje się plan pomocy rodzinie, który uwzględnia sposoby zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, zmianę postaw rodzicielskich, metod wychowawczych itp.

4 Pedagog/psycholog szkolny informuje o swoich działaniach dyrektora szkoły.

5 Formularz „Niebieska Karta – A” przekazany jest przez dyrektora placówki do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego na terenie gminy/dzielnicy, w której dziecko faktycznie przebywa.

W pozostałych przypadkach Dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury, Policji i/lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego – Wydział III Rodzinny i Nieletnich w każdej sytuacji, kiedy dziecko jest ofiarą przestępstwa bądź istnieje takie podejrzenie.

6 Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tych instytucji.